

भारत का राजपत्र

सत्यमेव जयते

The Gazette of India

भारताचे राजपत्र

असाधारण
EXTRAORDINARY
असाधारण

भाग 12 अनुभाग 1

Part XII Section 1

भाग बारा अनुभाग १

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

प्राधिकाराद्वारे प्रकाशित

सं० ३]

नई दिल्ली, २ अक्टूबर २००३/१० आश्विन, (शक) १९२५

[खण्ड १२

No. ३]

NEW DELHI, 2nd OCTOBER 2003/10 ASHWINA (SAKA) 1925

[Vol. 12

अंक ३]

नवी दिल्ली, २ ऑक्टोबर २००३/१० आश्विन, (शके) १९२५

[खंड १२

स्वतंत्र संकलन म्हणून काईल करण्यासाठी (या भागाला) घेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

विधि और न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, २ अक्टूबर २००३/१० आश्विन (शक) १९२५

(१) दि सॉल्ट सेस अॅक्ट, १९५३, (२) दि सिनेमॅटोग्राफ अॅक्ट, १९५२, (३) दि प्रोविजन्स ऑफ रेग्युलेशन अॅक्ट, १९९६, (४) दि चाइल्ड लेबर (प्राहिविशन एन्ड एजूमाइनिंग लिजीस) अॅक्ट, १९८६, (५) दि गोवा, दमण, एण्ड दिव माइनिंग कन्सेशन्स (एबोलिशन एन्ड डिक्लेरेशन राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और ये प्राधिकृत पाठ (केंद्रीय विधि) आधिनियम, १९७३ (१९७३ की ५०) का धारा २ के खण्ड (क) के अधीन उनके मराठी प्राधिकृत पाठ समझे जाएंगे।

**MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)**

New Delhi, dated 2nd October 2003/10 Ashwina (SAKA) 1925

The Translations in Marathi of (1) Salt Cess Act, 1953, (2) Cinematograph Act, 1952, (3) Provisions of the Panchayats (Extension to the Scheduled Areas) Act, 1996, (4) Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, (5) Goa, Daman and Diu Mining Concessions (Abolition and Declaration as Mining Leases) Act, 1987 (6) Administrative Tribunals Act, 1985 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative texts thereof in Marathi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

विधि व न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नवी दिल्ली, दिनांक २ ऑक्टोबर २००३/१० आश्विन, (शके) १९२५

पुढील अधिनियमांचे म्हणजे (१) दि सॉल्ट सेस अॅक्ट, १९५३, (२) दि सिनेमटोग्राफ अॅक्ट, १९५२, (३) दि प्रोविजन्स ऑफ दि पंचायतंत्र (एक्सटेन्शन टू दि शेड्युल्ड एरियास) अॅक्ट, १९९६, (४) दि चाईल्ड लेवर (प्रोहिविशन अँड रेग्युलेशन) अॅक्ट, १९८६, (५) दि गोवा, दमण अँड दीव माइनिंग कम्पनीस (अँवॉलिशन अँड डिक्लेरेशन अँज माइनिंग लिंजीस) अॅक्ट, १९८७, (६) दि अँडमिनी-स्ट्रेटिंग द्राइव्यूनल्स अॅक्ट, १९८५ या अधिनियमांचे मराठी अनुवाद याद्वारे राष्ट्रपतीच्या प्राधिकाराने प्रतिद्वंद्व करण्यात येत असून “प्राधिकृत पाठ (केंद्रीय विधि) अधिनियम, १९७३” (१९७३ चा अधिनियम क्रमांक ५०) याच्या कलैम २, बंड (क) अन्वये हे अनुवाद त्या अधिनियमांचे प्राधिकृत पाठ आहेत असे समजले जाईल.

निंदेशसूची INDEX

अधिनियमाचे नाव Name of the Act	पृष्ठ क्रमांक Page No.
१. मीठ उपकर अधिनियम, १९५३ The Salt Cess Act, 1953	१४८
२. चलचित्र अधिनियम, १९५२ The Cinematograph Act, 1952	१५०
३. पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ The Provisions of the Panchayats (Extension to the Scheduled Areas) Act, 1996.	१६१
४. बाल कामगार (प्रतिबंध आणि विनियमन) आनिधयम, १९८६ The Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986	१६३
५. गोवा, दमण व दीव खाणकाम सवलती (नष्ट करण्यासाठी व खाणकाम पट्टा म्हणून घोषित करण्यासाठी) अधिनियम, १९८७ The Goa, Daman and Diu Mining Concessions (Abolition and Declaration as Mining Leases) Act, 1987	१६९
६. प्रशासकीय न्यायाधिकरण अधिनियम, १९८५ The Administrative Tribunals Act, 1985	२०१

मीठ उपकर अधिनियम, १९५३ (१९५३ चा अधिनियम क्रमांक ४९)

(२१ एप्रिल २००३ रोजी प्रयोग्यमात्र)

[२६ डिसेंबर, १९५३]

शासनाचे ठेवलेल्या मीठाच्या निर्मिती, पुरवठा व वितरण यासंबंधात शासनाने केलेल्या उपायांनी येणारा खर्च भागवण्याकरिता पैसा उमा करण्यासाठी मीठावर उपकर आकारप्पाचा व वसूल करण्याचा उपर्यंत करण्यावरता अधिनियम.

संसदेकळून पुढीलप्रमाणे अधिनियमित होवो :—

१. (१) या अधिनियमात, 'मीठ उपकर अधिनियम, १९५३' यात स्थणावे.
(२) त्याचा विस्तार * * * संपूर्ण भारतभर आहे.
(३) केंद्र सरकार, इत्यर्कीय राज्यद्वारातील अधिसूचनेद्वारे नियत करील अशा [दिनांकास] तो अंमलात मेर्हील.

संक्षिप्त नाव,
विस्तार व प्रारंभ.

२. या अधिनियमात, संदर्भानुसार अन्यथा आवश्यक नसेल तर,— व्याख्या.

(क) मीठाच्या संवधात 'निर्मिती' यात, गोळा कारणे, हलवणे, लयार करणे, भिजवणे, बाणीभवन करणे, उकळणे विवा यांवैकी एक प्रक्रिया किंवा अधिक प्रक्रिया, सौरमीठाची निर्मिती करताना मिळालेल्या मीठाच्ये विलिकारण किंवा शर्दीकारण, पोषक सीठ निर्माण व्हावे स्थणन मीठाचे मातीपासून किंवा अन्य पदार्थपासून विलिकारण, आणि नैसर्गिक लवणयुक्त पदार्थाचे साठे किंवा फुल/फुलोरा याचे उत्खनन किंवा ते हलवणे याचा समावेश आहे आणि 'निर्माणक' या घटवाचा अर्थ तदनुसार लावला जाईल आणि मीठाच्या उत्पादनाच्या किंवा निर्मितीच्या कामी जी व्यक्ती भाडोती कामगार नेमते त्या व्यक्तीचाच नव्हे तर, मीठ विक्रीला ठेवण्याचा उद्देश असल्यास, जी स्वतः॒हून त्याचे उत्पादन विवा निर्मिती करण्याच्या कामी लागलेली असते अशा व्यक्तीचाही त्यात समावेश आहे.

स्पष्टीकरण.—या खंडात, 'सोरमीठ' यामध्ये रसी, सज्जी आणि नैसर्गिक खारट मातीपासून निर्मिलेले अन्य सर्व पदार्थ आणि खरीनन आणि कोणत्याही स्वरूपात सापडणारे सोडियम सलफेट किंवा सोडियम कार्बोनेट याचा समावेश आहे.

(ख) 'मीठ' यात ओळे मीठ, स्वयंमुळी मीठ आणि कोणत्याही लवणयुक्त पदार्थाची सून किंवा खाच्या मातीपासून तयार केलेले किंवा उत्पादिलेले मीठ किंवा लवणाचे द्रावण याचा समावेश आहे;

(ग) 'मीठ करवाना' यात,—

(एक) मीठाच्या निर्मितीसाठी वापरली 'जाणारी' किंवा वापरण्यासाठी नियोजित असलेली जागा आणि केंद्रीय उत्पादन शुल्क आणि मीठ अधिनियम, १९४४ (१९४४ चा १) यांच्या प्रयोजनांपुरती वेळोवेळी जाणी घ्याऱ्या करण्यात येईल त्यानुसार अशा 'जागेच्या सोमांच्या अत असलेले सर्व बंधारे, जलाशय, संधन आणि बाणीकरण वाफे, इमारती आणि पडीत जागा,

(दोन) अशा कोणत्याही जागेशी संबंध अशा सर्व वाळवणाच्या जमिनी व साठवणीचे चौथरे आणि कोठारे,

(तीन) जेथे मीठ आपोआप तयार होते अशी जमीन, याचा समाप्तिश आहे, * * * * *

(इ) 'विहित' याचा अर्थ, या अधिनियमाखाली करण्यात आलेल्या नियमांद्वारे विहित असा आहे.

१. १९५६ चा अधिनियम ६२, कलम २ व अनुसूची यांद्वारे "जमू आणि काशमीर राज्य खेरीज करून" हा मजकूर वगळण्यात आला.
२. जानेवारी १९५४, अधिसूचना एस. आर. ओ. २३७८, दिनांक २९ डिसेंबर १९५३ अन्वये पहा, भारताचे राजपत्र, असाधारण, १९५३, भाग दुसरा, विभाग ३, इंग्रजी पृष्ठ ३६०९.
३. १९६१ चा अधिनियम ३४, कलम २ (एक) आणि (दोन) अन्वये "दाणि 'खाजगी मीठ कारखाना' म्हणजे सर्वस्वी केंद्र सरकारन्या मांलकीचा नसलेला किंवा सर्वस्वी केंद्र सरकारकडून याचे काम चालवले जात नाही असा (मीठ कारखाना) 'अस्तो' " हा मजकूर व खंड (घ) वगळण्यात आला.

[मीठावर उपकर ३. भारतातील कोणताही मीठ कारखाना शास्त्रज्ञानाच्या मालकीचा असो वा नसो त्यात निर्मिलेल्या आकारणे व वसूल मीठावर उत्पादनशुल्काच्या स्वरूपात दर चालीस किलोग्रॅमला चौदा पैसे या दराने उपकर आकारला करणे. जाईल व विहित केला असेल त्या पद्धतीने तो वसूल करण्यात येईल.]

उपकराच्या आवकेचा ४. या अधिनियमाखाली आकारलेल्या शुल्कापासूनची आवक, केंद्र सरकारने ठरवल्याइतका वसूलीचा विनियोग खर्च तीनुन वजा जाता, संसदने या संबंधातील विधीनसार केलेल्या विनियोजनाद्वारे तसा उपवंध केला तर, पुढील सर्व किंवा त्यांपैकी कोणत्याही उद्दिष्टांसाठी उपयोगात आणली जाईल, ती अशी,—

(क) केंद्र सरकारने ठेवलेल्या मीठ संघटनेच्या संबंधात येणारा खर्च भागवणे ;

(ख) संघाच्या यंत्रणांमार्फत मीठाची निर्मिती, पुरवठा व वितरण यांच्या संबंधात व अन्य यंत्रणांमार्फत होणारी मीठाची निर्मिती, पुरवठा व वितरण यांचे नियमन व नियंत्रण यांच्या संबंधात केल्या जाणाऱ्या योजना व विशेषत :—

(एक) संशोधन केंद्रे व नमुनेवजा मीठ क्षेत्रे स्थापन करणे व ठेवणे ;

(दोन) मीठ कारखाने स्थापन करणे, ठेवणे व त्यांचा विस्तार करणे ;

(तीन) मीठाची प्रतवारी निश्चित करणे ;

(चार) मीठ निर्माणकांमधील सहकारी प्रयत्नाची अभिवृद्धी करणे व त्याला उत्तेजन देणे ;

अणि

(पाच) मीठाच्या धंद्यात रोजगारावर असलेल्या कामगारांची हितवृद्धी करणे ;
यांसाठी केल्या जाणाऱ्या योजना यांचा खर्च भागवणे.

या अधिनियमाच्या ५. केंद्र सरकारने केंद्रीय उत्पादनशुल्क व मीठ अधिनियम, १९४४ याच्या कलम ३७ खाली प्रारंभापूर्वी मीठावर केलेल्यां व पूर्वांच्या वित विभागाची (महसूल संभाग) दिनांक २९ मार्च १९४७ ची अधिसूचना बसवलेले आकार क्रमांक ३ यासह प्रकाशित झालेल्या नियमाद्वारे मीठाच्या निर्मितीसंबंधात किंवा उत्पादनासंबंधात बसवलेला विधिग्राह्य करणे. आकार ज्या दिनांकास बसवण्यात आला त्या दिनांकास हा अधिनियम जण काही अंमलात असावा त्याप्रमाणे या अधिनियमाखाली तो आकारण्यात आला अंत्याचे मानण्यात येईल व त्याप्रमाणे,—

(क) अशा आकाराच्या रूपाने दिलेली किंवा प्रदेश असलेली कोणतीही रक्कम विवीनुसार देण्यात अल्याचे किंवा प्रदेश अल्याचे मानले जाईल, आणि

(ख) याप्रमाणे दिलेल्या कोणत्याही रकमेसाठी कोणत्याही न्यायालयात दावा मांडता येणार नाही.

नियम करण्याची ६. (१) केंद्र सरकारला या अधिनियमाची प्रयोजने साध्य करण्यासाठी शासकीय राजपत्रातील शक्ती अधिसूचनेद्वारे नियम करता येतील.

(२) विशेषत: व पूर्वांगी शक्तीच्या व्यापकतेला बाधा न येता, अशा नियमांमध्ये पुढील गोष्टी-साठी तरतुद करता येईल, त्या अशा :—

(क) या अधिनियमाखाली आकारलेल्या उपकरांचे निर्धारण व वसूली,

(ख) उपकराच्या वसूलीचा खर्च ठरवणे,

(ग) उपकरापासूनच्या आवकेसंबंधीचा हिंशेब कशा रीतीने ठेवला जाईल,

(घ) उपकराच्या आवकेचा कलम ४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या उद्दिष्टांसाठी कशा रीतीने विनियोग केला जाईल,

(ङ) (एक) भारतातून निर्यात केलेल्या मीठासंबंधात;

(दोन) कोणत्याही विनिर्दिष्ट वर्गांतील छोटचा उत्पादकांनी कोणत्याही निर्मिलेल्या मीठा-संबंधात ;

(तीन) अन्य कोणत्याही ओद्योगिक उत्पादनाची निर्मिती करताना वापरलेल्या मीठासंबंधात ; या अधिनियमाखाली आकारलेल्या संपूर्ण उपकरापासून किंवा त्याच्या एखाद्या अंशापासून सूट देणे.

*[(३) केंद्र सरकारने या कलमाखाली केलेला प्रत्येक नियम, तो करण्यात आल्यावर होईल तितक्या लवकर, संसदेच्या प्रत्येक सभागृहासमोर, ते एका सताने किंवा [दोन किंवा अधिक क्रमवर्ती सते मिळून बनलेल्या अशा एकूण तीस दिवसांच्या कालावधीकरिता संवासीन असताना ठेवला जाईल, आणि पूर्वांक्त सताच्या किंवा क्रमवर्तीं सताच्या पाठोपाठचे सत्र संपाद्यापूर्वी जर,] त्या नियमात कोणतेही बदल, आपरिवर्तन करण्याबाबत दोन्ही सभागृहांचे मतैक्य झाले तर, त्यानंतर तो नियम अशा आपरिवर्तन रूपातच परिणामक होईल किंवा, यथास्थिति, मुळीच परिणामक होणार नाही. तथापि, अशा कोणत्याही आपरिवर्तनामुळे किंवा शन्यीकरणामुळे, तंत्रवर्ती त्या नियमाखाली करण्यात आलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या विधिग्राह्यतेला बाधा येणार नाही.]

१. १९६१ चा अधिनियम ३४, कलम ३ अन्वये मूळ कलमाएवजी हे कलम समाविष्ट करण्यात आले.

२. वरील अधिनियमाच्या कलम ४ अन्वये पोटकलम (३) समाविष्ट करण्यात आले.

३. १९८६ चा अधिनियम ४, कलम २ व अनुसूचीद्वारे मूळ मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल केला (१५ मे, १९८६ रोजी व तेहापासून).